

MIR/H/2014-2020/31(1)/10/2015

Minister Infrastruktury i Rozwoju

**Wytyczne w zakresie dokumentowania postępowania w sprawie oceny
oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych
lub regionalnych programów operacyjnych**

ZATWIERDZAM

-/-

**Maria Wasiak
Minister
Infrastruktury
i Rozwoju**

Warszawa, 19 października 2015 r.

Spis treści

Wykaz skrótów	3
Rozdział 1 - Zakres zastosowania i cel Wytocznych.....	4
Rozdział 2 - Podstawy prawne.....	5
Rozdział 3 - Zagadnienia wstępne	7
Rozdział 4 - Zakres dokumentacji umożliwiającej pełną weryfikację zgodności projektu z regulacjami dotyczącymi OOS.....	9
Rozdział 5 - Zakres dokumentacji załączanej do wniosku o dofinansowanie	12
Rozdział 6 - Deklaracja organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 ...	14
Rozdział 7 - Deklaracja organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną.....	17
Rozdział 8 - Wzory dokumentów związanych z dokumentacją środowiskową projektów i ich stosowanie.....	18
Rozdział 9 - Obowiązek przekazywania do GDOŚ informacji o zmianach dotyczących form ochrony przyrody na potrzeby prowadzonych w GDOŚ baz danych.....	19
Rozdział 10 - Zalecenia w zakresie kontroli.....	20

Wykaz skrótów

KE	-	Komisja Europejska
UE	-	Unia Europejska
OOŚ	-	Ocena oddziaływania na środowisko
RDOŚ	-	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
GDOŚ	-	Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska

Rozdział 1 - Zakres zastosowania i cel Wytycznych

- 1) Wytyczne w zakresie dokumentowania postępowania w sprawie OOŚ dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych (dalej „Wytyczne”) zostały wydane na podstawie delegacji zawartej w art. 5 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020¹, dalej Ustawa.
- 2) Obowiązek prowadzenia inwestycji zgodnie z wymogami dotyczącymi zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego wynika z przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Natomiast rolą instytucji udzielającej dofinansowania ze środków unijnych jest zapewnienie, że wydatki w ramach programu operacyjnego ponoszone są zgodnie z prawem oraz zasadami unijnymi i krajowymi.
- 3) Wytyczne skierowane są do wszystkich instytucji uczestniczących w realizacji programów operacyjnych, tj. do instytucji zarządzających, instytucji pośredniczących oraz do instytucji wdrażających (określanych dalej jako „instytucja”). Wytyczne nie mają charakteru aktu powszechnie obowiązującego, lecz zawierają wskazówki, w jaki sposób powinny postępować instytucje zaangażowane w realizację programów operacyjnych, aby ustalić i wykazać zgodność przygotowania projektów z zasadami wydatkowania środków funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności w zakresie OOŚ.
- 4) Ilekroć w Wytycznych jest mowa o wnioskodawcy należy przez to rozumieć również wnioskodawcę, o którym mowa w art. 2 pkt 28 Ustawy.
- 5) W celu zapewnienia jednolitości podejścia instytucji, w Wytycznych wskazuje się sposób dokumentowania postępowania OOŚ oraz weryfikacji dokumentacji środowiskowej przedstawianej przez wnioskodawców.
- 6) Wytyczne stosuje się do projektów dofinansowywanych w ramach programów operacyjnych w rozumieniu art. 2 pkt 17 Ustawy.
- 7) Wytyczne stosuje się od daty wskazanej w komunikacie ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

---

¹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1146, z późn. zm.

Rozdział 2 - Podstawy prawne

- 1) Poniżej wskazano kluczowe akty prawa regulujące procedurę OOS oraz obowiązek jej dokumentowania dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych:
  - a) Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej²;
  - b) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006³;
  - c) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”⁴ (dalej „rozporządzenie 2015/207”);
  - d) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko⁵;

---

² Wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE 2012 C 326/47

³ Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013

⁴ Dz. Urz. UE L 38 z 13.2.2015

⁵ Dz. Urz. UE L 26 z 28.1.2012

- e) dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko⁶;
- f) dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory⁷;
- g) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa⁸;
- h) dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej⁹;
- i) ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020;
- j) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹⁰ (dalej „Uooś”);
- k) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody¹¹ (dalej „Uop”);
- l) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹² (dalej „K.p.a.”);
- m) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska¹³;
- n) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁴;
- o) ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne¹⁵;
- p) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko¹⁶.

---

⁶ Dz. Urz. UE L 197 z 21.7.2001

⁷ Dz. Urz. UE L 206 z 22.7.1992

⁸ Dz. Urz. UE L 116 z 9.5.2009

⁹ Dz. Urz. UE L 327 z 22.12.2000

¹⁰ Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.

¹¹ Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.

¹² Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.

¹³ Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.

¹⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.

¹⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 469

¹⁶ Dz. U. Nr 213, poz. 1397 oraz z 2010 r. poz. 817

- 2) Powyższa lista określa jedynie podstawowe akty prawne mające zastosowanie do kwestii będących przedmiotem Wytycznych i nie powinna być traktowana jako wyczerpujące zestawienie.

Rozdział 3 - Zagadnienia wstępne

- 1) Wydatki w ramach programu operacyjnego muszą być ponoszone zgodnie z prawem oraz zasadami unijnymi i krajowymi. W tym celu konieczne jest dokonanie weryfikacji dokumentów w zakresie prawidłowości przeprowadzenia właściwych procedur dotyczących OOS. Zadaniem instytucji jest więc sprawdzenie przed udzieleniem dofinansowania, czy projekt posiada komplet dokumentacji świadczącej o prawidłowo przeprowadzonej procedurze OOS¹⁷.
- 2) Wnioskodawca przedstawia informację nt. procedur dotyczących OOS we wniosku o dofinansowanie projektu. Instytucja przyznająca dofinansowanie powinna zobowiązać wnioskodawcę do dołączenia do wniosku o dofinansowanie dla projektu stanowiącego przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko lub mogące oddziaływać na obszar Natura 2000 (lub składającego się z większej liczby takich przedsięwzięć) wymaganej dokumentacji środowiskowej.
- 3) W przypadku, gdy projekt samodzielnie lub w połączeniu z innymi projektami nie może negatywnie wpływać na obszary, które są lub mają być objęte siecią Natura 2000 należy wymagać, aby wnioskodawca dołączył do wniosku o dofinansowanie projektu wypełnioną przez właściwy organ deklarację oraz mapę, na której wskazano lokalizację projektu i obszarów Natura 2000. Jeżeli projekt ma charakter nieinfrastrukturalny¹⁸ (np. wiąże się z zakupem taboru), wnioskodawca nie ma obowiązku dołączania deklaracji, powinien jednak przedstawić odpowiednie wyjaśnienie w odpowiednim polu we wniosku o dofinansowanie. Szczegółowe informacje w zakresie deklaracji przedstawiono w Rozdziale 6.
- 4) Instytucja powinna zobowiązać wnioskodawcę do poinformowania jej na piśmie na etapie składania dokumentacji środowiskowej o ewentualnych działaniach, które mogą mieć

---

¹⁷ Zgodnie z art. 22 ust. 4 Ustawy instytucja posiada uprawnienie do weryfikacji dokumentów w ramach OOS przed dniem otrzymania przez wnioskodawcę informacji o wyborze projektu do dofinansowania.

¹⁸ Projekt o charakterze nieinfrastrukturalnym należy rozumieć jako projekt zakupowy, szkoleniowy, edukacyjny, reklamowy, badawczy, który nie powoduje ingerencji w środowisku lub nie polega na przekształceniu terenu lub zmianie jego wykorzystywania.

wpływ na trwałość decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innych decyzji administracyjnych wchodzących w skład ww. dokumentacji¹⁹.

5) W przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, umowy o dofinansowanie z wnioskodawcami mogą być zawierane w przypadku zakończenia postępowania OOŚ na etapie decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14, 18 UooŚ albo po zakończeniu OOŚ na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

a) warunkowo, w przypadkach, gdy w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzono potrzebę ponownej oceny,

b) bezwarunkowo, w przypadkach, gdy w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie stwierdzono potrzeby ponownej oceny.

W przypadku gdy w ramach projektu niezbędne jest uzyskanie kilku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, umowa o dofinansowanie z wnioskodawcami może być zawarta po uzyskaniu ostatniej z nich.

6) W przypadku przedsięwzięć mogących oddziaływać na obszary Natura 2000 umowy o dofinansowanie z beneficjentami mogą być zawierane od momentu wydania postanowienia przez RDOŚ kończącego postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

7) Wytyczne znajdują zastosowanie bez względu na to, czy wnioskodawca realizuje projekt w formule „projektuj i buduj”, czy też w formule oddzielnie „projektuj”, oddzielnie „buduj”.

8) W szczególnie uzasadnionych przypadkach, ze względu na specyfikę programu operacyjnego, działania lub rodzaju projektu, instytucja zarządzająca danym programem może określić odrębne zasady niż wskazane w Wytycznych w zakresie formy przedstawianej dokumentacji środowiskowej oraz terminu jej przedkładania do instytucji. Nie zwalnia to jednak instytucji z żądania od wnioskodawcy przedstawienia wymaganej prawem dokumentacji środowiskowej oraz od sprawdzenia jej poprawności.

9) Instytucja powinna zastrzec na swoją rzecz w umowie o dofinansowanie prawo odstąpienia od umowy w ciągu oznaczonego terminu w razie nieprzedłożenia w terminie albo przedłożenia dokumentacji środowiskowej niekompletnej lub niezgodnej z prawem.

---

¹⁹ Np. toczy się postępowanie odwoławcze w związku z wydaną decyzją, zbliża się upływ terminu wykorzystania decyzji w procesie inwestycyjnym.

Rozdział 4 - Zakres dokumentacji umożliwiającej pełną weryfikacją zgodności projektu z regulacjami dotyczącymi OOS

1) W zakresie wyników wstępnych etapów postępowania dot. OOS albo oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zaleca się uzyskanie od wnioskodawcy poniżej wskazanych dokumentów:

a) Etap decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

i) postanowienie w przedmiocie obowiązku przeprowadzenia OOS (i określenia zakresu raportu OOS) lub braku takiego obowiązku, wraz z opiniami RDOŚ/dyrektora urzędu morskigo i organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej²⁰ – dotyczy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,

ii) postanowienie w przypadku zapytania o zakres raportu, wraz z opiniami RDOŚ i organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej²¹ – dotyczy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Ten etap postępowania jest obligatoryjny wyłącznie w przypadku gdy przedsięwzięcie może transgranicznie oddziaływać na środowisko.

b) Etap decyzji, w przypadku których prowadzi się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 – postanowienie RDOŚ w przedmiocie obowiązku lub braku obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszary Natura 2000.

2) W zakresie wyników uzgadniania z RDOŚ i opiniowania z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub dyrektorem urzędu morskigo zaleca się uzyskanie od wnioskodawcy poniżej wskazanych dokumentów:

a) Etap postępowania w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – postanowienie uzgadniające RDOŚ i, jeśli było wymagane, dyrektora urzędu morskigo i opinia²² organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej w przedmiocie środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia.

---

²⁰ Jeśli zostało wydane. Zgodnie z art. 78 ust. 4 Uoos niewydanie przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej opinii w terminie traktuje się jako brak zastrzeżeń.

²¹ Jeśli zostało wydane.

²² Jeśli zostało wydane.

- b) Etap uzyskania decyzji budowlanych²³, jeżeli przeprowadzono ponowną OOŚ – opinia organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz dyrektora urzędu morskiego, jeżeli zachodzi taka konieczność oraz postanowienie uzgadniające RDOŚ.
- 3) W zakresie wyników konsultacji społecznych zaleca się uzyskanie od wnioskodawcy poniżej wskazanych dokumentów:
- a) decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach,
  - b) postanowienie uzgadniające RDOŚ oraz opinię dyrektora urzędu morskiego w sprawie decyzji budowlanej albo postanowienie RDOŚ uzgadniające decyzję, w przypadku której prowadzi się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000,
  - c) protokół z rozprawy administracyjnej, jeżeli była przeprowadzona.
- 4) W zakresie zidentyfikowania potrzeby ponownej OOŚ zaleca się uzyskanie od wnioskodawcy poniżej wskazanych dokumentów:
- a) stanowisko RDOŚ w przedmiocie konieczności przeprowadzenia ponownej OOŚ. Stanowisko to przedstawiane jest w postanowieniu uzgadniającym warunki realizacji przedsięwzięcia. Stanowisko to powielane jest następnie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; albo
  - b) postanowienie organu właściwego do wydania decyzji budowlanych stwierdzające zmiany we wniosku o decyzję budowlaną względem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i nakładające obowiązek sporządzenia raportu OOŚ, określające jednocześnie zakres raportu; albo
  - c) wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia, złożony do organu właściwego do wydania decyzji o przeprowadzenie ponownego postępowania OOŚ oraz, w przypadku zapytania o zakres raportu OOŚ na etapie ponownej OOŚ, postanowienie właściwego organu wraz z opiniami RDOŚ/dyrektora urzędu morskiego i organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej²⁴.
- 5) W zakresie wyników postępowania transgranicznego zaleca się uzyskanie od wnioskodawcy poniżej wskazanych dokumentów:

---

²³ Przez decyzje budowlane należy rozumieć decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1 Uooś lub zgłoszenia wymienione w art. 72 ust. 1a Uooś.

²⁴ Jeśli zostało wydane.

- a) postanowienie organu prowadzącego postępowanie o przeprowadzeniu transgranicznej OOŚ,
  - b) postanowienie w sprawie ustalenia zakresu raportu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko albo postanowienie w sprawie obowiązku przeprowadzenia OOŚ i ustalenia zakresu raportu OOŚ dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w którym organ odniósł się do uwag i wniosków złożonych przez państwo narażone,
  - c) decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach,
  - d) postanowienie RDOŚ w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia,
  - e) decyzja budowlana.
- 6) W zakresie wyników postępowania OOŚ zaleca się uzyskanie od wnioskodawcy poniżej wskazanych dokumentów:
- a) decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach,
  - b) Etap decyzji budowlanych:
    - i) postanowienie RDOŚ w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia,
    - ii) decyzje budowlane.
  - c) Etap decyzji, w przypadku których prowadzi się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000:
    - i) postanowienie RDOŚ uzgadniające warunki realizacji w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000, w przypadku których prowadzi się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000,
    - ii) decyzje, w przypadku których prowadzi się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.
- 7) Poniżej wskazano wymagania i rekomendacje dotyczące streszczenia w języku niespecjalistycznym.
- a) Beneficjenci powinni zostać zobowiązani do dostarczenia streszczenia raportu OOŚ w języku niespecjalistycznym (nietechnicznym).
  - b) Instytucja powinna wymagać dostarczenia streszczenia będącego częścią materiału dowodowego w postępowaniu OOŚ, tzn. takiego, które podlegało konsultacjom

społecznym i które jest elementem raportu OOŚ przedstawionego w ramach postępowań w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji budowlanych lub decyzji, w przypadku których prowadzi się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000. W żadnym wypadku nie może to być streszczenie opracowane we własnym zakresie przez wnioskodawcę, które nie podlegało ocenie organów administracji i konsultacjom społecznym.

- c) W ramach poszczególnych programów operacyjnych właściwe instytucje mogą od razu nałożyć na wnioskodawców obowiązek dostarczania całego raportu OOŚ zamiast jego streszczenia w języku niespecjalistycznym.

Rozdział 5 - Zakres dokumentacji załączanej do wniosku o dofinansowanie

- 1) Wnioskodawca do wniosku o dofinansowanie projektu załącza dokumentację środowiskową w zakresie wskazanym przez właściwą instytucję (np. w treści formularza wniosku o dofinansowanie).
- 2) Przykładowy zakres dokumentacji załączanej do wniosku o dofinansowanie projektu może obejmować:
  - a) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko),
  - b) postanowienie w sprawie potrzeby/braku potrzeby przeprowadzenia OOŚ (dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko) wraz z niezbędnymi opiniami organów opiniujących,
  - c) postanowienie określające zakres raportu OOŚ (dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko) wraz z niezbędnymi opiniami organów opiniujących, jeżeli zostało wydane,
  - d) postanowienie organu prowadzącego postępowanie OOŚ o przeprowadzeniu transgranicznej OOŚ, jeżeli zostało wydane,

- e) postanowienia uzgadniające RDOŚ/dyrektora urzędu morskiego oraz opinię właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej²⁵, wydane przed decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach,
  - f) decyzję administracyjną, w przypadku której prowadzi się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000),
  - g) postanowienie RDOŚ uzgadniające decyzję, w przypadku której prowadzi się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (dla przedsięwzięć mogących wpływać na obszar Natura 2000),
  - h) kopię formularza²⁶ wraz z niezbędnymi opiniami „Informacja na temat projektów, które mogą wywierać istotny negatywny wpływ na obszary Natura 2000, zgłoszone Komisji (Dyrekcja Generalna ds. Środowiska) na mocy dyrektywy 92/43/EWG”, jeżeli organ, który wydał zgodę na realizację przedsięwzięcia, stwierdził występowanie negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000,
  - i) streszczenie raportu OOŚ w języku niespecjalistycznym albo cały raport OOŚ.
- 3) Jeżeli wnioskodawca w chwili składania wniosku o dofinansowanie posiada już decyzję budowlaną lub inną decyzję inwestycyjną dla przedsięwzięcia, dla którego przeprowadzono OOŚ (z mocy prawa lub na podstawie rozstrzygnięcia z etapu screeningu), to powinien zostać zobowiązany do załączenia również tej decyzji. Jeśli na etapie postępowania zakończonego wydaniem ww. decyzji przeprowadzana była ponowna OOŚ, wnioskodawca powinien ponadto zostać zobowiązany do załączenia postanowienia RDOŚ w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia oraz streszczenia raportu OOŚ w języku niespecjalistycznym albo całego raportu OOŚ.

---

²⁵ Jeśli zostało wydane.

²⁶ Formularz do uzyskania w GDOŚ. Informacje nt. zarządzania obszarami Natura 2000: http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm#art6.

Rozdział 6 - Deklaracja organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000²⁷

- 1) We wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca odpowiada na pytanie: Czy projekt może samodzielnie lub w połączeniu z innymi projektami w istotny sposób negatywnie wpłynąć na obszary, które są lub mają być objęte siecią Natura 2000²⁸.
- 2) W przypadku, gdy we wniosku o dofinansowanie projektu przy pytaniu, o którym mowa w pkt 1, wnioskodawca zaznaczył odpowiedź „NIE” instytucja powinna zweryfikować, czy wnioskodawca dołączył do wniosku o dofinansowanie wypełnioną przez właściwy organ deklarację organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000²⁹ oraz mapę, na której wskazano lokalizację projektu i obszarów Natura 2000. Mapa powinna zostać przygotowana przez wnioskodawcę na podstawie otrzymanej deklaracji a tym samym powinna pokazywać lokalizację projektu względem obszarów sieci Natura 2000 wymienionych w tej deklaracji.
- 3) W przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko nie oznacza zawsze, że przeprowadzono również ocenę oddziaływania na obszary Natura 2000. Nawet jeżeli w raporcie OOS i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odniesiono się do kwestii obszarów Natura 2000 i stwierdzono, że przedsięwzięcie nie będzie miało wpływu na te obszary np. z uwagi na odległość od obszarów Natura 2000 – to taka sytuacja nie stanowi oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 i oznacza konieczność wystąpienia o deklarację.
- 4) Jeżeli jednak w trakcie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko kwestia oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 była szczegółowo analizowana przez odpowiednie organy, ale ostatecznie uznano, że znaczącego negatywnego oddziaływania nie będzie, także dzięki zastosowaniu działań minimalizujących, należy uznać, że przeprowadzono ocenę oddziaływania na obszary Natura 2000.

---

²⁷ Wytyczne w zakresie deklaracji organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 zostały przygotowane z uwzględnieniem stanowiska GDOŚ zawartym w piśmie z dnia 7 stycznia 2011, znak: DOOS-idk.070.20.2011.JSz.sw., http://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5073/zalacznik_lb.pdf.

²⁸ Obowiązek ten wynika z pkt F.4.1 Załącznika II do rozporządzenia 2015/207 - *Format dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużego projektu*.

²⁹ Załącznik II do rozporządzenia 2015/207 - *Format dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużego projektu*.

- 5) W przypadku, gdy projekt może samodzielnie lub w połączeniu z innymi projektami znacząco negatywnie wpłynąć na obszary, które są lub mają być objęte siecią Natura 2000, deklaracja nie jest wydawana i instytucja nie powinna jej wymagać.
- 6) Jeżeli projekt ma charakter nieinfrastrukturalny (np. wiąże się z zakupem taboru) i wnioskodawca przedstawił odpowiednie wyjaśnienie, instytucja nie może wymagać od niego przedstawienia deklaracji, ponieważ wnioskodawca nie ma obowiązku występowania o deklarację.
- 7) Najczęściej spotykanymi sytuacjami, w których konieczne jest uzyskanie deklaracji przez wnioskodawcę, są następujące przypadki:
  - a) dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, właściwy organ określając zakres raportu OOŚ, wskazał i uzasadnił, że ze względu na brak możliwości wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, nie ma konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniu tego organu, a następnie w postanowieniu uzgadniającym RDOŚ oraz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
  - b) dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego nie ustalano zakresu raportu OOŚ, przeprowadzona OOŚ, ze względu na wykazany w raporcie OOŚ brak możliwości wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, nie obejmowała oceny na obszar Natura 2000 (a jedynie wyniki kwalifikacji przedsięwzięcia do oceny oddziaływania na obszar Natura 2000³⁰) – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniu uzgadniającym RDOŚ oraz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
  - c) dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, właściwy organ nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia OOŚ (w tym w zakresie wpływu na obszary Natura 2000) w ramach kwalifikacji przedsięwzięcia do oceny – co powinno

---

³⁰ Kwalifikacja przedsięwzięcia do oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 („screening naturowy”), to badanie wstępne przeprowadzane na podstawie art. 6 ust. 3 zdanie pierwsze dyrektywy Rady nr 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. UE L 206 z 22.7.1992, z późn. zm.), zmierzające do ustalenia, czy możliwe jest wystąpienie istotnego oddziaływania na obszar Natura 2000. Ten etap nie może być utożsamiany z właściwą oceną oddziaływania na obszar Natura 2000, której z kolei wymagają tylko te projekty, w przypadku których *screening* naturowy wykazał konieczność bardziej szczegółowych badań zarówno z uwagi na prawdopodobieństwo zaistnienia szkody, jak i rodzaj i rozmiar przewidywanej szkody (por. opinia Rzecznika Generalnego Juliane Kokott przedstawiona w dniu 29 stycznia 2004 r. w sprawie C-127/02).

znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniu tego organu oraz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

- d) dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, właściwy organ, stwierdzając obowiązek przeprowadzenia OOŚ i określając jednocześnie zakres raportu OOŚ, wskazał i uzasadnił, że ze względu na brak możliwości wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, nie ma konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniu tego organu, a następnie w postanowieniu uzgadniającym RDOŚ oraz w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
  - e) dla przedsięwzięcia innego niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko, organ właściwy do wydania decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia, po rozważeniu czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 i stwierdzeniu braku takiej możliwości, nie wydał postanowienia nakładającego obowiązek przedłożenia przez inwestora dokumentacji, w tym karty informacyjnej przedsięwzięcia, do RDOŚ, aby ten przeprowadził kwalifikację przedsięwzięcia do oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia;
  - f) dla przedsięwzięcia innego niż mogące znacząco oddziaływać na środowisko, RDOŚ stwierdził, po przeanalizowaniu przedłożonej przez inwestora dokumentacji, w tym karty informacyjnej przedsięwzięcia, brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 (w ramach kwalifikacji przedsięwzięcia do oceny oddziaływania na obszar Natura 2000) – co powinno znaleźć swoje odzwierciedlenie w postanowieniu RDOŚ o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 oraz w decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia.
- 8) Organem wydającym deklaracje jest właściwy RDOŚ, który, zgodnie z art. 32 ust. 3 Uop, koordynuje funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania i do którego zadań, zgodnie z art. 131 ust. 1 Uooś, należy ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 oraz przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach.

- 9) RDOŚ może wydać deklarację tylko jeżeli uzna, na podstawie przedłożonych podstawowych informacji o przedsięwzięciu, że z jego realizacją nie wiąże się możliwość znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000 i w związku z tym nie było lub nie jest konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na obszary Natura 2000. Nie jest przy tym istotne, czy przedsięwzięcie zostało zrealizowane, jest w trakcie realizacji, czy też jest przedsięwzięciem planowanym oraz w jakim okresie wyznaczono obszar Natura 2000.
- 10) Przy wydawaniu deklaracji nie jest też istotne, czy przedsięwzięcie uzyskało już jakiegokolwiek decyzje administracyjne i czy było przedmiotem oceny w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, kończącego się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedmiotem oceny nie jest kontrola prawidłowości decyzji dotychczas uzyskanych przez wnioskodawcę ani kontrola prawidłowości oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli taka była już przeprowadzona. Rolą RDOŚ jest ocena danego projektu pod kątem możliwości jego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.
- 11) Według prawa polskiego deklaracja wydawana jest jako zaświadczenie, o którym mowa w art. 217 K.p.a. Zgodnie z art. 219 K.p.a. odmowa wydania zaświadczenia lub odmowa wydania zaświadczenia o żądanej treści następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.
- 12) Wzór deklaracji znajduje się w załączniku 1 do rozporządzenia 2015/207. Deklaracje wydane na innym wzorze przed wejściem w życie Wytycznych mogą być akceptowane, pod warunkiem, że zawierają informacje wskazane w ww. załączniku.

Rozdział 7 - Deklaracja organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną

- 1) We wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca odpowiada na pytanie: Czy projekt obejmuje nowe zmiany charakterystyki fizycznej części wód powierzchniowych lub zmiany poziomu części wód podziemnych, które pogarszają stan jednolitej części wód lub uniemożliwiają osiągnięcie dobrego stanu wód/potencjału³¹.
- 2) W przypadku, gdy we wniosku o dofinansowanie projektu przy pytaniu, o którym mowa w pkt 1, wnioskodawca zaznaczył odpowiedź „NIE” instytucja powinna zweryfikować,

---

³¹ Obowiązek ten wynika z pkt F.5 Załącznika II do rozporządzenia 2015/207 - *Format dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużego projektu*.

czy wnioskodawca dołączył do wniosku o dofinansowanie wypełnioną przez właściwy organ deklarację organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną.

- 3) Jeżeli projekt ma charakter nieinfrastrukturalny (np. wiąże się z zakupem taboru) i wnioskodawca przedstawił odpowiednie wyjaśnienie, instytucja nie może wymagać od niego przedstawienia deklaracji, wnioskodawca nie ma obowiązku występowania o deklarację).
- 4) Organem wydającym deklarację jest właściwy RDOŚ.
- 5) Według prawa polskiego deklaracja wydawana jest jako zaświadczenie, o którym mowa w art. 217 K.p.a. Zgodnie z art. 219 K.p.a. odmowa wydania zaświadczenia lub odmowa wydania zaświadczenia o żądanej treści następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.
- 6) Wzór deklaracji znajduje się w załączniku 2 do rozporządzenia 2015/207. Deklaracje wydane na innym wzorze przed wejściem w życie Wytycznych mogą być akceptowane, pod warunkiem, że zawierają informacje wskazane w ww. załączniku.

Rozdział 8 - Wzory dokumentów związanych z dokumentacją środowiskową projektów i ich stosowanie

- 1) Właściwe instytucje zarządzające programami operacyjnymi mogą uwzględnić w przygotowywanych przez siebie wzorach wniosku o dofinansowanie projektu wskazówki zawarte w *Instrukcji do części środowiskowej wniosku o dofinansowanie projektu*³² będącej odrębnym w stosunku do Wytycznych dokumentem.
- 2) Na potrzeby weryfikacji dokumentacji środowiskowej można stosować *Listę sprawdzającą w zakresie dokumentacji dotyczącej ocen oddziaływania na środowisko dla instytucji oceniających wnioski o dofinansowanie*³³ również będącą odrębnym w stosunku do Wytycznych dokumentem.

---

³² Dokument powstał w wyniku prac Grupy Roboczej ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko funkcjonującej w ramach sieci „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju” i został opublikowany na stronie internetowej www.mir.gov.pl wraz z Wytycznymi.

³³ Dokument powstał w wyniku prac Grupy Roboczej ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko funkcjonującej w ramach sieci „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju” i został opublikowany na stronie internetowej www.mir.gov.pl wraz z Wytycznymi.

Rozdział 9 - Obowiązek przekazywania do GDOŚ informacji o zmianach dotyczących form ochrony przyrody na potrzeby prowadzonych w GDOŚ baz danych

- 1) GDOŚ prowadzi bazę danych OOŚ oraz strategicznych OOŚ, w tym danych o dokumentacji sporządzanej w ramach tych postępowań. Zgodnie z art. 129 ust. 1 Uooś organy właściwe do przeprowadzenia OOŚ przedsięwzięcia oraz strategicznej OOŚ są obowiązane do przedkładania GDOŚ informacji o prowadzonych OOŚ oraz strategicznych OOŚ.
- 2) GDOŚ prowadzi również Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody. Zgodnie z art. 113 ust. 4 Uop, Organ, który utworzył lub ustanowił formę ochrony przyrody przesyła GDOŚ, w terminie 30 dni od dnia jej utworzenia lub ustanowienia, kopię aktu o utworzeniu lub ustanowieniu danej formy ochrony przyrody oraz informacje, określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 1a, a także, w tym samym terminie, dokonuje wpisu tych informacji do centralnego rejestru form ochrony przyrody.
- 3) Instytucja powinna zapewnić, w treści regulaminu konkursu lub umowy o dofinansowanie, aby wnioskodawca, **który jest jednocześnie podmiotem zobowiązanym do przekazania do GDOŚ informacji, o których mowa w pkt 1 i 2**, przedstawił wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu oświadczenie o niezaleganiu z przekazaniem informacji istotnej dla rejestrów prowadzonych przez GDOŚ, tj.:
  - a) Bazy danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 128 oraz 129 ust. 1 Uooś,
  - b) Centralnego rejestru form przyrody, określonego w art. 113 Uoporaz powinna zobowiązać wnioskodawcę do przekazania GDOŚ wszystkich informacji, które zostaną wygenerowane w związku z realizacją projektu i które wiążą się z koniecznością sprawozdawczości na potrzeby wymienionych rejestrów. Jednocześnie powinna zobowiązać wnioskodawcę do poddania się ewentualnej weryfikacji przez instytucję finansującą w tym zakresie i złożenia wyjaśnień formalno-prawnych w razie zaistnienia takiej potrzeby.
- 4) Wzór oświadczenia wydaje właściwa instytucja zarządzająca. W tym zakresie instytucja zarządzająca może opierać się na *Wzorze oświadczenia o niezaleganiu z informacją*

wobec rejestrów prowadzonych przez GDOŚ³⁴ będący odrębnym w stosunku do Wytycznych dokumentem.

Rozdział 10 - Zalecenia w zakresie kontroli

- 1) Instytucja odpowiedzialna za weryfikację wniosku o dofinansowanie projektu nie może kwestionować prawidłowości rozstrzygnięć merytorycznych zapadłych w sprawach administracyjnych prowadzonych przez kompetentne organy administracji publicznej (np. co do zgody bądź odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia w określonym wariantcie, co do szczegółowych warunków środowiskowych wskazanych do wykonania wnioskodawcy). Może jednak odmówić przyznania dofinansowania, jeżeli stwierdzi występowanie niedających się usunąć uchybień co do wymogów proceduralnych wynikających z procedury OOS.
- 2) Ze względu na charakter badania projektu ubiegającego się o dofinansowanie wykonywanego przez instytucje odpowiedzialne za weryfikację wniosku o dofinansowanie projektu (co do zasady praca wyłącznie na dokumentach dostarczonych³⁵ przez wnioskodawców) zastosowanie powinno mieć podejście formalne, przy zastosowaniu testu osoby postronnej. Test osoby postronnej umożliwia instytucji odpowiedzialnej za weryfikację wniosku o dofinansowanie projektu uprzednie sprawdzenie, czy procedury dotyczące OOS będą mogły zostać uznane za przejrzyste przez krajowe organy kontrolne lub KE.
- 3) Przez „podejście formalne” należy rozumieć sposób badania przedsięwzięcia, w którym zwraca się uwagę na ścisłe wypełnienie wszystkich wymagań formalnych (proceduralnych), bez rozważania faktycznych cech przedsięwzięcia. Przy zastosowaniu tego podejścia niedostateczne uzasadnienie odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia OOS zawsze będzie uznane za uchybienie istotne (zgodnie z założeniem: „czego nie ma w uzasadnieniu, tego organ nie analizował”). Przy stosowaniu tego podejścia nie rozważa się, czy odstąpienie to było merytorycznie uzasadnione. Zakłada się bowiem, że skoro organ w prowadzonym postępowaniu tego nie udowodnił, to nie można uznać, że kwestię tę prawidłowo rozważył, a zatem, że przeprowadził prawidłowo procedurę od strony formalnej.

---

³⁴ Wzór został opublikowany na stronie www.mir.gov.pl wraz z Wytycznymi.

³⁵ Przedmiotowe stwierdzenie nie wyłącza możliwości oceny projektu również przy wykorzystaniu informacji znanych właściwej instytucji z urzędu.

- 4) Z podejściem formalnym związany jest tzw. „*test osoby postronnej*” polegający na sprawdzeniu, czy racjonalna osoba postronna, nieuczestnicząca w przygotowaniu projektu ubiegającego się o dofinansowanie, ani niebiorąca udziału w postępowaniu administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla projektu, na podstawie uzasadnienia zawartego w odpowiednich dokumentach (postanowieniach/decyzjach), jest w stanie uzyskać informacje odnośnie do powodów, dla których w ten, a nie inny sposób rozstrzygnięto sprawę.
- 5) W uzasadnionych przypadkach instytucja ma również możliwość zastosowania „podejścia merytorycznego”. Przez „podejście merytoryczne” należy rozumieć sposób badania przedsięwzięcia z uwzględnieniem jego faktycznych cech – czyli oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia np. niedostateczne uzasadnienie odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia OOS może nie być uznane za uchybienie istotne, o ile uda się wykazać, że odstąpienie to było merytorycznie uzasadnione, tj. faktyczne cechy przedsięwzięcia wskazują, że istotnie jego wpływ na środowisko jest w oczywisty sposób niewielki. Podejście to wymaga dokonania przez instytucję pogłębionej analizy informacji przekazywanych przez wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie projektu. W razie potrzeby instytucja powinna żądać od wnioskodawcy przedłożenia dodatkowych analiz lub wyjaśnień.